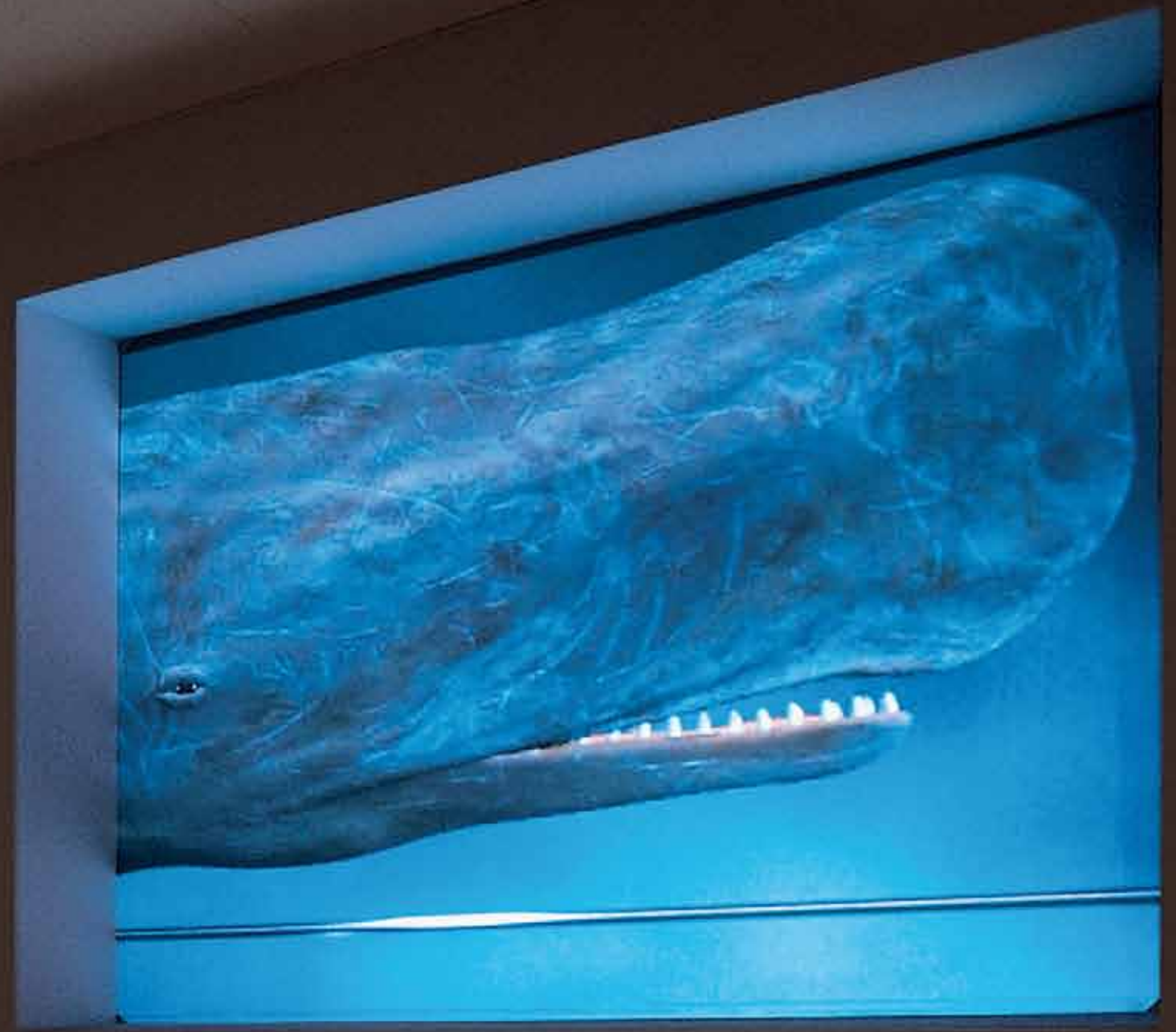

חי, צומח, דומם

מדור אמנות המציג בכל חודש תערוכה בנושא משתנה באוצרותה של רווית הררי. זו הזדמנות להתעדכן בעבודות של מיטב האמנים העכשוויים בתערוכות שיגיעו אליכם עד הבית. והפעם - אוסף עבודות בנושא טבע מלאכותי, שייצוגי טבע ונוף נבנים בהן באמצעות חומרים מלאכותיים ותהליכים טכנולוגיים

רווית הררי

יוסי בן שושן ומירב הימן

לווייתן, 2008, מיצב וידיאו על גבי ארבעה מסכים, 16x4 מטרים
צילום יגאל פרדו

הלווייתן הענקי הכלוא בתוך אקווריום המותאם למידותיו שנבנה בין כותלי המוזיאון נראה חי ונושם, אך למעשה מדובר במיצב וידיאו מתוחכם של לווייתן וירטואלי, תוצר של עבודת מחשב, המוקרן על גבי ארבעה מסכים. הצופה יכול להלך לאורכו של האקווריום, המתפרס על פני 16 מטרים, כמו בתצוגה במוזיאוני טבע גדולים בעולם, ללוות את תנועתו המוגבלת בתוך המכל הצר, להתוודע אל כל מילימטר בגופו המתנועע, כמעט לחוש את מרקם עורו הנושם שהועתק מתצלומי לווייתן אמיתי. התבוננות בפניו של היונק הימי הגדול מעלה תחושות של חמלה ואמפתיה, שכן היצור הממוחשב נראה כמעט אנושי ועיניו משדרות תבונה ותוגה לצד כאב וקריאה לעזרה.

דינה שנהב

סוף היער, 2008, גומאוויר
דב"ק, 6X4X3 מטרים
צילום רם ברכה

דינה שנהב נודעה בשנים האחרונות בעבודות הספוגים שלה. לצד פסיפסים העשויים מחלקי ספוג צבועים היא מייצרת נופים וסביבות שונות באמצעות חיתוך גס של ספוגים גולמיים. החומר הפשוט והזול הופך תחת ידיה למרחבים קסומים, מרובי פרטים ועשירים למראה, שיש להם קונוטציה משחקית לכאורה בשל הקישור הטבעי של ספוג לעולם מלאכת היד ומשחקי הילדים. אלא

שלמרות המראה הילדותי והגמלוני המעלה חיוך, יערותיה של שנהב אינם תמימים אלא נושאים עמם זיכרונות היסטוריים טעונים לשואה, ותחת פני השטח הילדותיים מתגלים רמזים לאיום ולסכנה. במיצב "סוף היער", שנראה כלקוח מתוך סיפור עם אירופי, נראים גזעים כרותים לצד כלי הניסור והכריתה בסביבת רפאים ריקה מאדם, ומייצרים תחושת איום טורדת וסמויה מן העין.

באמצעות חומרים מלאכותיים ותהליכים טכנולוגיים. חלק מן העבודות עשויות חומרים פשוטים ויומיומיים, ועקבות מלאכת היד ניכרת בהן היטב; אחרות הן ייצוגים היפר-ריאליסטיים מעוררי השתאות ומדויקים להפליא של דימויי טבע העשויים בטכנולוגיה מתקדמת. בכולן הופכים החומרים המלאכותיים והסינתטיים לנופים מרשימים או לדימויי טבע יפהפיים, תוך שהם חושפים במבט שני את מקורותיה המתעתעים והמלאכותיים של הפנטזיה. לרגע הם מתירים לצופה להתרפק על אסתטיקה מרהיבה השואפת למקום אחר, ומיד מגלים את הפער שבין המציאות לאחיות העיניים, את אשליית הטבע הנשגב ואת עקבות יד האדם שהייתה מעורבת ביצירתה.

אז ומתמיד עסקו אמנים בייצוגים שונים של טבע בעבודותיהם. גדולי הציירים הקדישו עצמם לציורי נוף בניסיון ללכוד במכחולם את פאר הבריאה, ומקומם של תצלומי טבע לא נפקד בתולדות האמנות. כיום, בעידן טכנולוגי ומתווך, שבו מוחלף לא אחת המפגש הבלתי אמצעי עם הטבע בייצוגי טבע מלאכותיים, נשלטים, מעשה ידי אדם, מתייחסים אמנים עכשוויים רבים לסביבות טבע מלאכותיות ולנופים מעשה ידי אדם, וההפרדה המסורתית בין "טבע" ל"תרבות" הולכת ומיטשטשת. אוסף העבודות שלפניכם הוא מדגם של עבודות אמנות מן השנים האחרונות שבהן נכנים ייצוגי טבע ונוף

שירלי וגנר

שדה, 2012, הדפס כרומונוני,
120X100 ס"מ

"תצלומי הנוף" של שירלי וגנר נוצרו למעשה בתהליך מורכב שמתקיים כולו בין כותלי הסטודיו שלה בניו יורק. תחילתו ברישומי הכנה הנובעים מזיכרונותיה את הנוף הישראלי, המשכו בהשבה לחיים של דימויי נוף שנחרטו בתודעתה כתפאורה תלת ממדית בסטודיו וסופו בתצלום של הסט והחזרתו למצב של דימוי דו ממדי שטוח. הנופים שהיא יוצרת נתפרים ביד ונכנים בעבודה עמלנית

שנמשכת חודשים ארוכים מברדים, מספוגים, מניירות ומלוחות קלקר מצוירים. החומרים שבהם היא מפסלת הם חומרים זמניים וארעיים ומלאכת היד ניכרת היטב בעבודה. דימוייה שומרים על המתח בין מה שנראה במבט ראשון כנוף אמיתי לבין תפאורה מעשה ידי אדם, ופעולת הצילום של המיצבים היא שמעניקה לדימויי הנוף הוד והדר והופכת את התפאורה לבעלת תוקף מציאותי לכאורה.

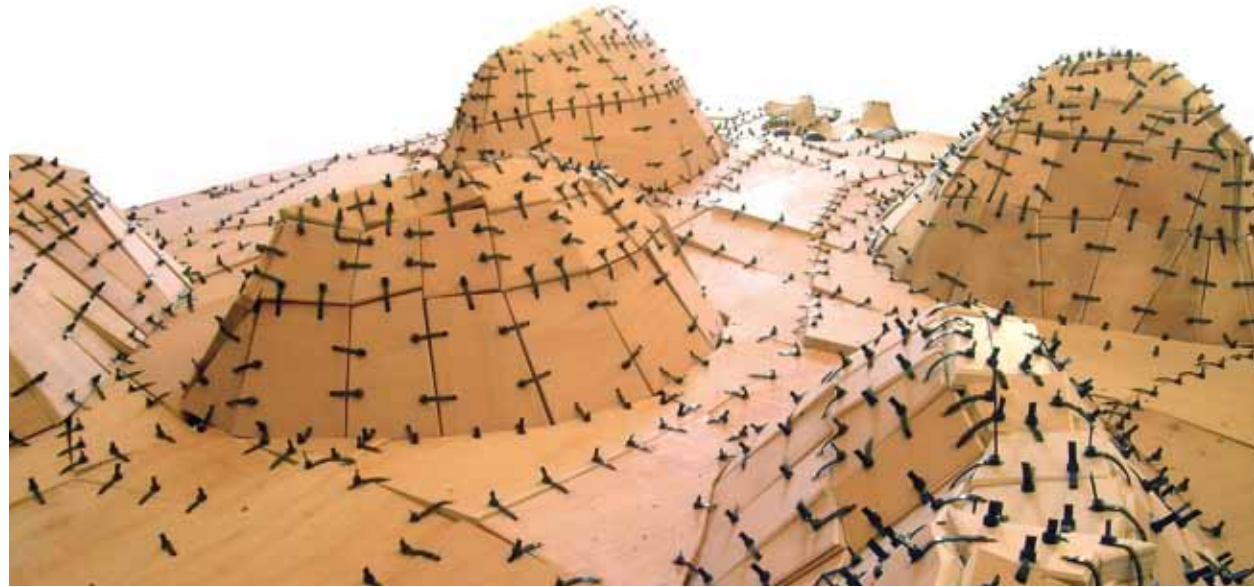
עינת עריף גלנטי

פלסטיק צומח דומם, 2011,
וידיאו, 2:00 דקות, הקרנה
מחזורית

בעבודת הווידאו המחזורית של עינת עריף גלנטי חלקת גינה עמוסה בצמחים, עלים ופרחים - כולם מפלסטיק - עולה וצומחת, ואז מתפרקת ונושרת אל מצע של דשא מלאכותי. הקרנה מחזורית בהילוך מהיר מייצרת בגינה תנועה בלתי פוסקת וחוזרת על עצמה של צמיחה וקמילה, של עלייה וירידה, של התמלאות והתרוקנות. טכניקת ה"Stop

Motion המאפיינת את הסרט, ובה מצורפים אלה לאלה מאות תצלומי סטילס עד שהם מייצרים מראית עין של תנועה, מדגישה את ההתערבות הידנית הנעלמת המניעה את צמיחתה ואת קמילתה של הגינה המלאכותית. הלופ האינסופי של הקרנה והקרנה לאחור מחקה את מחזור הצמיחה בטבע או לפחות את אופן ייצוגו המוכר מסרטי טבע המוקרנים בהילוך מהיר.

נטי שמייע-עפר

ארץ 2, 2005, דיקט ואזיקוניים

מיצבי הרצפה של נטי שמייע-עפר מטפלים באמצעות פעולת התפירה בסממנים של הנוף המקומי על שלל משמעויותיו החברתיות והפוליטיות. פעולת התפירה, המקושרת בדרך כלל עם רכות חומרית ועם עמלנות נשית, עומדת בניגוד לחומרים הקשיחים שהאמנית עובדת עמם, ובכך מבליטה את הפוטנציאל לכאב הגלום בהם. במיצב זה יצרה מעין שמיכת טלאים עשויה חלקי עץ התפורים זה לזה באזיקוני פלסטיק שחורים המייצרים

תוואי של נוף הרים צחיח הנכלא בין קירות הגלריה. פעולת התפירה, שאמנם לקוחה מעולם הטקסטיל, מעלה גם קונוטציה של פעולה רפואית כירורגית מכאיבה. התפרים המודגשים פוצעים ומצלקים את התוואי הטופוגרפי, יוצרים ארץ שאריחיה מאוחים בתפר גס וחלקיה מחוברים זה לזה בצורה מלאכותית. חלקי העץ, חומר בנייה נפוץ, מרכיבים דימוי של קרקע שסועה ושל כיבוש מכאיב של הנוף.

ארז ישראלי

שדה פרגים, 2005, חרוזי זכוכית שזורים על קשת פלסטיק, 400x300 ס"מ באדיבות מוזיאון ישראל ירושלים

אחת מעבודותיו המוקדמות של ארז ישראלי היא שדה פרחים העשוי כולו חרוזי זכוכית זעירים. בעבודת יד בלתי נתפסת בעמלנותה שזר האמן עשרות אלפי חרוזי זכוכית לשדה פרגים גדול שבמרכזו תלולית קטנה, הוא מונח על הקרקע ומאפשר לצופים להסתובב סביבו. משטחי העשב הירוקים הזרועים פרגים אדומים מייצרים מצד אחד מרבד פריחה מרהיב עין, אך מצד אחר משמשים כסמל שגור למוות בכלל ולמותם של חיילים בשדה הקרב בפרט.

רוקסי פיין

2,200 פטריות פולימר, לכה וצבעי שמן, מידות משתנות באדיבות מוזיאון ישראל ירושלים

ממש מן הרצפה. לכל פטרייה צבע וגודל משלה והן מתפשטות במקבצים חופשיים ואי-סימטריים, מחקות את דפוס הצמיחה של הפטריות בטבע. מלבד ההקשר שבו הן מוצגות, כמעט בלתי אפשרי להבחין ביניהן לבין פטריות אמיתיות. המראה ההיפרי-ריאליסטי שלהן מרמז להשפעה שיש לפטריות פסילוסביין, המוכרות יותר בשם פטריות הזיה.

בעבודתו המגוונת מתחקה האמן האמריקאי החשוב רוקסי פיין אחר תהליכים בטבע, ונמשך במיוחד למתח הקיים בין סביבה טבעית לבין סביבות מלאכותיות. בשדה הפטריות, הנמצא באוסף מוזיאון ישראל בירושלים, מייצר פיין סביבת טבע מזויפת הבנויה מ-2,200 פטריות פולימר שעוצבו כל אחת בנפרד, נצבעו ביד, והן נראות כאילו הן צצות

מייצגים את עניינו של אהרונוביץ במצבי קיצון של חיים ומוות ופיתוי וסכנה. בעבודה "מדוזות" אהרונוביץ מייצר נוף תת ימי בדיוני ופנטסטי שצבעיו המוגזמים מרהיבים ושובי עין אך גם ארסיים ורעלניים. התצלום נראה אמיתי לחלוטין, אך למעשה הוא נוצר ליד שולחן המחשב ומלכד דימויים וירטואליים של מדוזות שנמצאו במקורות שונים באינטרנט.

בועז אהרונוביץ עוסק בחקר גבולותיו מדיום הצילום ואופני התצוגה שלו. הוא מותח את גבולות הזמן, המקום והפרספקטיבה של הצילום על ידי שימוש במגוון עשיר של חומרי גלם הכוללים תצלומים שלו ותצלומים "מוכנים". בתצלומיו נערמים דימויים קודרים מתוך יערות שרופים, סככי קוצים או ענני פיצוצים סמיכים לצד דימויי פרחים, מדוזות או כוכבים מתפוצצים. כל אלה

בועז אהרונוביץ

מדוזות, 2010, הדפסת פיגמנט על נייר

Blane De St. Croix

מסורת ציורי הנוף בתולדות האמנות, הוא למעשה מתעניין בקונפליקטים האקולוגיים והפוליטיים בחברה המודרנית המשפיעים על תבניתו של הנוף ומייצרים בו שינויים סביבתיים ותרבותיים מעשה יד אדם. העבודה "סוף קו הגדר", למשל, לקוחה מתוך סדרה של פסלי נופים מוקטנים המייצגים אזורי גבול ומעבר בין מדינות הנתונות בדרגות שונות של קונפליקט - במקרה זה קו הגבול בין ארצות הברית ומקסיקו שעובר בטקסס.

עבודתו של האמן האמריקאי המוביל Blane De St. Croix חוקרת את הנוף כביטוי של תנאים גיאופוליטיים וחברתיים באמצעות פסלים ומיצבים גדולי ממדים. הוא מייצר תבניות נוף של מקומות טעונים פוליטית, לאחר שחקר ותיעד אותם לעומק באמצעות ביקורים במקום, סדרות של תצלומים וראיונות ואיסוף תצלומי אוויר ולוויין של השטח. אף שפסליו - המפוסלים ביד עד אחרון הפרטים - נראים כפיסות נוף שלווה ומתכתבים עם

סוף קו הגדר, עץ, 2011, דיקט, קצף, פלסטיק, מתכת, צבע, ענפים, עפר וחומרים טבעיים נוספים

מירב הימן

מירב הימן, אלינור, יערנה, קניון ארנה, הרצליה, 2008, הדפס דיגיטלי, 145X95 ס"מ

התצלום של מירב הימן הוא חלק מסדרת הצילומים "גני ערן מלאכותיים" המתארת את כמיהתו של האדם לטבע אותנטי ואת הפנטזיה שהוא רוקם סביבו, ומדגישה את הטבע כמיתוס. הימן מצלמת התרחשויות מבוטאות בסביבות מלאכותיות מעשה ידי אדם - אתרי בילוי ותיירות המתיימרים לספק תפאורות משכנעות של טבע. "שחקניה" הם זרים המלוהקים באקראי דרך האינטרנט, מחופשים בהגזמה המדגישה את המתח בין חיקוי למציאות, בין אמיתי למזויף. תצלום זה צולם ב"יערנה" - גן חיות מלאכותי בלבן של מרכז מסחרי המחקה ג'ונגל טרופי.

